

Lisieuxi Kis Szent Teréz

BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

2011. július 17.

Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Lisieuxi Kis Szent Teréz
Intézmény címe	1044 Budapest, Fóti út 35/b.
Telefon /fax szám	06 1/272 0213 06 1/272 0214
Intézményvezető	M. Miskolczi Éva Erzsébet nővér
Bölcsődei részegység vezető	Bognár Veronika
Az intézmény fenntartója	Jézus Isteni Szívéről Nevezett Karmelita Nővérek
Csoportok száma	2
Szakszemélyzet létszáma	5

I. Intézményünk minőségpolitikája, hitvallása:

Intézményünk családbarát, kompromisszumra kész, rugalmas bölcsőde. Elsősorban a kisgyermekek igényeit tartjuk szem előtt, az ő érdekeiket kívánjuk szolgálni. Minőségpolitikánk megvalósításával az intézményi gondozó illetve nevelőmunka stabilitását, kiegyensúlyozottságát és színvonalasságát szeretnénk elérni. Szolgáltatásaink minőségének fejlesztése minden dolgozó személyes felelőssége. Minőségpolitikánk a folyamatos fejlesztés iránti elkötelezettséget hordozza magában. Szakembereink szeretetteljes odafordulással segítik, hogy a gyermekek életkoruknak megfelelően ismerjék meg saját értékeiket, a körülöttük élő „világot. Nevelői munkánk során fontosnak tartjuk a családokkal való együttműködést, kölcsönös bizalmon alapuló korrekt partneri viszony kialakulását szülő és gondozónő között.

II. Gyermekképünk

A 0-3 éves korosztály nevelésének gondozásának minősége rendkívül meghatározó, hiszen a szellemi, érzelmi és szociális készségek kibontakoztatásának ez a legfontosabb időszaka. A gyermek egyedi, megismételhetetlen szociális lény, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve, megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, melynek segítségével sokoldalú harmonikus személyiség válhat belőle. Gyermekképünk a nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni; szeretettel fordul az őt körülvevő világhoz (környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz), valamint konfliktusait, életében felmerülő problémáit életkorához mérten megfelelően tudja kezelni, szükség esetén segítséget kérni a megoldáshoz.

III. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, feladata

III/1. A bölcsődei gondozás-nevelés célja:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében megteremteni a gyermek harmonikus fizikai- és érzelmi és értelmi fejlődésének feltételeit, biztonságát, jóllétét, az alábbi módon:

- feltétel nélküli szeretettel,
- teljes mértékű elfogadással,

- identitásának erősítésével,
- kompetenciájának figyelembevételével,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,
- viselkedési minták nyújtásával,

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást

Célunk továbbá a hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a rehabilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

III/2. A bölcsődei gondozás-nevelés feladatai:

- a) Az egészséges *testi* fejlődés területén:
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
 - a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
 - egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás
 - alapvető kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése.
- b) Az *érzelmi* fejlődés és a *szocializáció* terén:
- derűs légkör biztosítása,
 - a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése,
 - a gyermekek segítése az átélt nehézségeinek feldolgozásában,

- a gondozónó-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetben, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a gondozónóval és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére.
- A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Így további fontos feladatunk:

- viselkedésformák kialakítása az intézményi normarendszer alapján,
- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- Következetesség
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel,
- Közös célok kitűzése
- Közös alkotások, játékok megszervezése,
- a peremhelyzetű gyerekek közösségbe való bevonása

c) *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése*

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet-megoldási minták nyújtása.
- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- kreativitás segítése, lehetőségek biztosításával, fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- Sikerélményhez juttatás
- kudarcok megelőzés

d) Környezeti nevelés terén

A bölcsődéink környezeti nevelésének célja, hogy a kisgyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, úgy mint:

- időjárás, évszakok jellemzőinek megismertetése,
- növények megfigyelés, termések gyűjtése,
- állatok megismerése, simogatása,
- Jarművek megismertetése
- anyagok megismertetése, velük való tevékenység,

III/3. Speciális cél és feladatrendszerünk:

A családban kapott vallási nevelés természetes kiegészítése, mely biztosítja a gyermeki személyiség védelmét, nevelését, fejlesztését. Azon kisgyermek számára, akik keresztyén családba születtek, a szüleik hite és döntése alapján váltak bölcsődéink neveltjeivé-gondozottjaivá, stabil háttérként szolgálunk. Feladatunk, hogy a kisgyermeket, életkori sajátosságaik tiszteletben tartása mellett, indítsuk el azon az úton, ahol a gyermek az evangélium megismerése által Jézus Krisztus követőjévé válik. Hiszen a keresztségkor erre tettek ígéretet a szülők és a keresztszülők egyaránt.

IV. Bölcsődei nevelés alapelvei

- **A gondozás és nevelés egységének elve:** A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.
- **Az egyéni bánásmód elve:** A gondozónő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.
- **Az állandóság elve:** A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónőrendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot.
- **Az aktivitás, az önállóság segítségének elve:** A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a

gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítsége, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

- **A pozitívumokra támaszkodás elve:** A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.
- **Az egészséges nevelő hatások elve:** A gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.
- **Rendszeresség elve:** Az ismétlődés tájékozódási lehetőségét, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét.
- **A fokozatosság elve:** A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. Az egészséges testi fejlődés elősegítése. A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető higiénés szokások kialakulásának segítése. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése. Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az átélt nehézségek feldolgozásában. A gondozónő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése, az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban, az éntudat egészséges fejlődésének segítése, a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. Lehetőség a gondozónővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése, a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása, Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása, A gyermek tevékenységének megerősítése. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet-megoldási minták nyújtása. A jó színvonalú gondozás mellett az utóbbi években előtérbe került az értelmi fejlődés fokozottabb támogatása. Ez

megmutatkozik a gyermekek környezetének gondosabb kialakításában, a tevékenységek körének szélesítésében, a fejlesztő játékok, eszközök gondosabb válogatásában, a felnőtt aktívabb részvételében a gyermekek tevékenységében, kommunikációjában.

V. Bölcsődei nevelés alapelvei

V/1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, és a családokat is segíti gyermekük nevelésében. Törekszünk az őszinte, hiteles tájékoztatásra. Többféle tájékoztatási formát használunk, a közlés tartalomhoz igazodva, úgy mint:

- beszélgetések érkezéskor és hazamenetelkor,
- szülői értekezletek,
- hirdetőtábla,
- üzenőfüzet,
- írásos tájékoztatás, napló,
- nyílt napok,
- időpont-egyeztetés után egyéni beszélgetés,
- szervezett programok.

A család és a bölcsődei közösségi nevelés összhangját kell tehát megteremteni. A szülőkkel való korrekt, szoros, mindennapi kapcsolattartás, a kölcsönös bizalom segíti az összhang megteremtését.

V/2. Családlátogatás

A családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek bölcsődébe kerülése előtt történik meg, melynek célja, a gyermeknek otthoni környezetben történő megismerése, elősegítve ezzel a beszoktatást.

- A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. Az érkezés öröme, a „vendégnek” járó fogadás, a gyermek saját birodalmának bemutatása oldottabb légkörben történik. Így felszabadultabban, nyugodtan történik a kapcsolat építése.

- A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

- A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke gondozónőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a gondozónő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

- A gondozónő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

- *A gondozónő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.*

V/3. Szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénk lehetőséget teremt a szülővel történő fokozatos beszoktatásra, mely a bölcsődei gondozó-nevelő munkánk egyik fontos eleme. A szülői jelenlét biztosításával megkönnyítjük a kisgyermeknek az új környezethez való alkalmazkodását. A beszoktatási idő 2 hét, melynek első hete az anyával együtt, a második hete már az anya állandó jelenléte nélkül történik.

V/4. "Saját gondozónő" - rendszer

Bölcsődénk kiemelten fontosnak tartja a gyermek számára az állandóság nyújtotta biztonság érzésének megteremtését, ezért a csoportban történő munka a "saját gondozónő" - rendszer elvén nyugszik. A "saját gondozónő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a gondozónője, így több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a "saját" gondozónő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. A gondozás-nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A gondozónő az ún. ölelkezési időben- az az időszak, amikor mindkét gondozónő jelen van- idejét elsősorban a „ saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

IV/5. Napirend

A folyamatos és rugalmas napirend kialakításával törekszünk a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítésére, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeinek megteremtésére. A gyermek életéből kiiktatjuk a várakozási időt, ezzel a csoport belső nyugalma is biztosított. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) minden esetben ugyan abban a sorrendben és rendszerben kerülnek lebonyolításra. A gondozónők munkarendjét a gyermekek napirendjének alapján készítjük el.

V/6. Ünnepeink, hagyományok

Nagy hangsúlyt helyezünk a mindennapok mellett az ünnepek megtartására. Az ünnepek, rendezvényeink megszervezésébe szeretnénk bevonni a szülőket is és lehetőséget adni az együtt ünnepelésre. Szeretnénk, ha ezek értékteremtő jelleggel bírnának. A közös ünnepek, rendezvények erősítik a család és a bölcsőde közötti mélyebb kapcsolatot miközben a gyermek személyisége is szinte észrevétlenül fejlődik. A közös ünnepek, rendezvényeknek közösségformáló, építő hatását is szeretnénk kihasználni.

Számunkra fontosak az alábbi egyházi ünnepek megtartása:

- Alapító Anya ünnepe
- Bölcsődénk névadójának Lisieuxi Kis Szent Teréz ünnepe
- Karácsony
- Húsvét
- Pünkösöd

Ezeken kívül:

- közösen ünnepeljük a gyermekek születésnapját, névnapját,
- a Mikulás minden évben ellátogat hozzánk (nyílt nap keretében szülők, nagyszülők, gyermekek és gondozónők együtt töltenek egy közös délutánt),
- február hónapban farsangolás,
- Anyák napi ünnepség (gyermekek által készített apró ajándékkal lepjük meg az édesanyákat)
- gyermeknapi rendezvény
- egészségnapok tartása
- Gyermeknap
- Bölcsődekóstolmány

A környéken élő kisgyermekes családoknak biztosítunk betekintést a bölcsőde életébe. Erre a bölcsődei beiratkozás előtt kerül sor.

V/7. Nyitva tartás: A bölcsőde nyitva tartása: hétfőtől péntekig 7 – 17 óráig tart nyitva.

VI. A bölcsődei gondozás-nevelés helyzetei

VI/1. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet gondozónő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a gondozónőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

VI/2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. A gondozónő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

VI/3. Mozgás

A mozgásos játékok, a torna fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, stb.) Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében. Nevelési cél: a mozgás az egészség megszerzésére, megszilárdítására, a szervezet fejlődésének- növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakításának- elősegítésére és a mozgásműveltség fejlesztése mellett.

VI/4. Ének-zene, mondóka

A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének segítése a beszédfejlődés az artikuláció fejlesztése, zenei tevékenységek végzése. A mondókákat ritmikus mozgással bemutatjuk, többször ismétljük. A

dalokat és mondókákat Forrai Katalin Ének a bölcsődében c. könyvéből választjuk. A zenét a gyermekek hangulatától függően hallgatunk, alkotómunkához komolyzenei cd gyűjteményünkből választunk. Elalvás elősegítéséhez relaxációs zenét használunk.

VI/5. Élelmezés

A modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően történik. Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a kisgyermek bölcsődei élelmezésében minimum háromszori étkezés esetén az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 65%-át biztosítsuk. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen. A bölcsődei élelmezés során az alábbiakra fordítunk figyelmet:

- Az étel mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű legyen
- A higiénés követelményeknek megfelelő legyen.
- Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.
- Új ételek, receptek kipróbálása, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra nevelési programunkhoz.

VI. A bölcsőde kapcsolatrendszere

VI/1. A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

Bölcsődénk folyamatos kapcsolatot tart fent a módszertani bölcsődével.

VI/2. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A rendünk által fenntartott bölcsőde és óvoda egy épületben, de különböző emeleten található. A bölcsődénk és óvodánk speciális céljaik tekintetében megegyeznek. A fizikai közelség lehetőséget teremt a két intézmény közötti, az óvónők és a kisgyermekgondozók közötti partneri és szakmai kapcsolat kialakítására.

VI/3. Bölcsődeorvossal való kapcsolat

Heti 1 órában, szerződés alapján.

VI/4. Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek (többek között: Védőnői Szolgálat, Házi Gyermekorvosi Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, Gyámhatóság, Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság).

VII. Személyi feltételek

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, az intézmény engedélyezett létszámát az alábbiakban határozza meg. A szakmai munka megfelelő minőségi ellátásához szakembereink felsőfokú szakirányú végzettséggel, szakképesítéssel rendelkező szakgondozónók, gondozónók.

VII. Szakmai feladatellátás:

Intézményvezető:	1 fő
Szakmai vezető:	1 fő
Csoportokhoz kötött szakmai munkakör	4 fő
Konyhás:	1 fő
Technikai dolgozó:	1 fő

VIII. A bölcsőde tárgyi feltételei, az intézmény felépítése

Az intézményünk a Karmelita rend által fenntartott intézmény, amely Budapesten a IV. kerületben, óvodánkkal egy épületben működik. Tágas kert veszi körül, így e környezet gazdagítja a nevelési lehetőségeket. A bölcsődében 2 csoport működik, 2 blokkban, 24 férőhellyel, abba az esetben ha a csoportban két éven felüli gyerekek járnak, akkor összesen 28 férőhellyel. Az intézmény közel van 2 általános iskolához is, ami azt a lehetőséget hordozza magában, hogy a bölcsődébe bekerült gyermek később az óvodába, majd az iskolába is szinte azonos helyre járjon. A tárgyi feltételeket úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, és lehetővé tegye a mozgás és játékgényük kielégítését. Az optimálisan kialakított tárgyi környezet a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra ösztönző, biztonságos és izléeses, elősegíti a gyermek önállósodását. Intézményünkben tágas világos csoportszobák találhatók, a berendezési tárgyak a gyermekek biztonságos szabad mozgását szolgálják, ösztönzik. Kiválasztásánál figyelembevettük a korcsoportok szerinti szükségletet, a mozgásfejlettségi szintet, illetve a csoportok létszámát is. A játékok úgy vannak elhelyezve, hogy a különböző játéktevékenységek elkülönüljenek. A gyermekek számára az elérhető magasságban elhelyezett játékok biztosítják a szabadon választás lehetőségét. A csoportszoba díszítése izléeses, évszaknak, aktuális ünnepeknek megfelelő. A bölcsődénkben két csoport a katica és a pillangó csoport működik.

IX. A bölcsődei felvétel rendje

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/98. (IV.30.) NM rendelet szerint a bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Bölcsődénk elsősorban 1 éves kortól fogad gyermekeket. A Bölcsődébe a felvétel elsődlegesen önkéntes módon, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő az intézményvezetőnél, az intézmény által rendszeresített nyomtatványon a szükséges mellékletek csatolásával. A beiratkozást követő 5 napon belül a szülő/törvényes képviselő köteles benyújtani a házi gyermekorvos vagy a házi orvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt

- az ellátás várható időtartamáról,
- a fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról,
- a nyújtott szolgáltatások formájáról, módjáról,
- a törvényes képviselő kötelezettségeiről.

X. Bölcsődei dokumentáció

A gondozónő által vezetett dokumentáció:

- "Bölcsődei gyermekegészségügyi törzslap" mely tartalmazza a gyermek személyes adatait, a bölcsődébe kerülését megelőző anamnézist, felvételi státusát, a gyermek pszichoszomatikus fejlődését. Ezen a személyes adatokat a bölcsőde vezetője rögzíti a beiratkozás alkalmával, az anamnézishez szükséges adatokat a védőnőtől származó státuslap alapján a bölcsődeorvos tölti ki. A felvételi státust szintén a bölcsőde orvosa készíti el.

A gondozónő bejegyzései 1 év alatti gyermek esetében havonta 1 év feletti gyermek esetében negyedévente valamennyi fejlődési területre vonatkozóan

összefoglalja a gondozónő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyeléseinek tapasztalatait.

- Üzenőfüzet: A család és a bölcsőde kapcsolattartásának egyik írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Igazából nem egyirányú bejegyzések adják igazi tartalmát, jó ha a szülő is válaszol, informálja a gondozónőt gyermekek otthoni életének történéseiről.
- Csoport napló: a gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti, tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta
- Beszoktatás füzet: első lapjain rögzíti a gondozónő a családlátogatás tapasztalatait. A beszoktatás ideje alatti történéseket, a gyermek viselkedését tartalmazza adott gyermekre vonatkozóan. A beszoktatás végén rövid összefoglalást ír a gondozónő a beszoktatás tapasztalatairól.

XI. Bölcsődéni szolgáltatásai

Intézményünk szakmai szemlélete a családok változó igényeihez való alkalmazkodás jegyében nyitott a szolgáltatások bevezetésére. A kiegészítő szolgáltatások bevezetése előtt, tervezése során fontos az előzetes igényekről való tájékozódás. A bölcsődés korú gyermekeket nevelő családok igényeinek hiteles forrásai maguk a családok által megfogalmazott kérések, másrészt a Védőnői Szolgálat, valamint a gyermekorvosok, gyermekjóléti szolgálatok. A jó együttműködés során ezeken a színtereken kell felmérni a felmerülő igényeket. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, és bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekegészségügyi kiskönyvet.

XI/1. Időszakos bölcsődei elhelyezés

A szülő elfoglaltsága idejére néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető egy erre a célra létrehozott csoportba, vagy a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a gondozónőtől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A gondozónő feladatai, munkarendje a bölcsődei gondozás-nevelés elvei és a napi gyakorlat alapján szervezendő. Az időszakos bölcsődei elhelyezés

igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása. A bölcsődevezető, illetve a gondozónő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben. Az igénybevett étkezések díját és a szolgáltatás költségeit a helyi pénzügyi szabályok szerint számoljuk el.

XI/2. Játszócsoport

A csoporton belül, vagy külön játszócsoport kialakításával a gyermekeket az édesanyákkal együtt is fogadhatják a nap egy bizonyos szakában a bölcsődék abból a célból, hogy a szülők együtt játszanak gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között. A gondozónő szerepe megváltozik, ő háziasszony a csoportban, a gyermekeket szüleik gondozzák.

XI/3. Házi gondozónői szolgálat

A család kérésére, olyan helyzetekben, amikor a szülők segítséget igényelnek gyermekük ellátásában (pl.: az anya betegsége, többes ikrek gondozása, a dolgozó szülő beteg gyermekének ápolása, a szülők dolgoznak, de gyermeküket nem kívánják intézménybe adni, stb.) a bölcsőde szakképzett csecsemő- és gyermekgondozónőt küld a gyermek otthoni nappali gondozására. A házi gondozásra vállalkozó gondozónő a gyermek gondozásával kapcsolatos feladatokat látja el a családban. A házi gondozás idejét, tartalmi kérdéseit a család és a bölcsőde közötti szerződés szabályozza, melyet a gondozónő jogainak és kötelességének figyelembe vételével kell megfogalmazni.

XI/4. Játék-és eszköz kölcsönzés

A bölcsődénk a szülők számára kölcsönöz játékot, bútort a megállapított térítés ellenében.

XI/5. Sószoza

A „Sószoza” tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású szoba, melyet térítés nélkül vehetnek igénybe a gyermekek.

XI/6 Szülőcsoportos foglalkozások, szaktanácsadás

Egyéni: A szülők rendszeres havi tanácsadásra tarthatnak igényt, ahol szakember ad választ a felvetett problémákra. Pszichológus, gyógypedagógus szakemberek állnak igény szerint rendelkezésre.

Fórumok: Szülői Fórum keretén belül közérdekű előadások szervezése, szakember meghívása, bemutatók szervezése.

XI. Képzés, továbbképzés, önképzés

XI/1. Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Azok a szociális vagy gyermekvédelmi intézményben dolgozó, személyes gondoskodást végzők, akik az 1/2000. (I.7.) SZCSM. rendelet, vagy tevékenységüket főállásban, munkaviszonyban, vagy közalkalmazotti jogviszonyban végzik, és a képesítési előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek, továbbképzésre kötelezettek. A képzési ciklus alatt (továbbképzési időszak 5 év) felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. Mivel csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységű családok támogatásában segítő bölcsődei szakember. Ezért a továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a gondozónők érdeklődési körének és a legújabb, legkorszerűbb ismeretek figyelembevételével szervezzük meg a képzéseket.

XI/2 Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét.